

Burgemeester en wethouders van Pijnacker-Nootdorp
Postbus 1
2640 AA Pijnacker

<i>behandeld door</i>	PC	<i>uw brief van</i>	<i>ons kenmerk</i>	<i>datum</i>	29-6-2019
<i>telefoon</i>	06 - 48475780	<i>uw kenmerk</i>	<i>bijlagen</i>	<i>verzonden</i>	
<i>onderwerp</i>	Visie Ruyven-Zuidpolder				

Geacht College,

Het Milieuplatform dankt de gemeente voor het verzoek om haar visie in te brengen m.b.t. mogelijke ontwikkelingen in het gebied Ruyven-Zuidpolder.

Inleiding

De Zuidpolder is de grootste nog open polder op het grondgebied van Pijnacker-Nootdorp, met ook nog veel oorspronkelijke landschapselementen. Het is een belangrijke schakel in het “groene hoefijzer” om Pijnacker heen, dat wordt gevormd door de Bieslandse Polder, het Bieslandse Bos en de Balij, de Groenzoom, de Zuidpolder, de Akerdijkse Plassen en Ruyven.

Beleidsmatig is het gebied lange tijd enigszins verwaarloosd. De provincie heeft percelen aangekocht ten behoeve van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), maar nadat in 2010 de stekker uit dat landelijke beleid is getrokken, is met die percelen niets meer gedaan. Overige gronden zijn in handen van een veelheid van eigenaren waaronder lokale agrarische ondernemers, de gemeente, Staatsbosbeheer, maar ook eigenaren van buiten de gemeente. Mede onder druk van de hoge pachtprizen die overheidspartijen en andere verpachters vragen, en als gevolg van het schrappen van vergoedingen voor weidevogelbeheer, is de intensiteit van het agrarisch gebruik van de polder toegenomen. Daardoor is de ecologische kwaliteit, waaronder de weidevogelstand, de laatste decennia achteruit gegaan. Het gebied heeft echter nog steeds veel potentie.

Het Milieuplatform is dan ook blij met de op 7 maart j.l. door de gemeente Pijnacker-Nootdorp, de Provincie Zuid-Holland, het Hoogheemraadschap van Delfland en Staatsbosbeheer ondertekende intentieverklaring om samen te gaan onderzoeken of het realiseren van een weidevogelgebied in de Zuidpolder haalbaar is. We steunen dit initiatief van harte. Bij dit initiatief gaat het ons niet alleen om de weidevogels. Het realiseren van een goed weidevogelgebied heeft veel meer baten. Wie goed voor weidevogels zorgt, is ook goed voor insecten en biodiversiteit in brede zin (vanwege de toename van bloeiende kruiden in het weidegebied), is goed voor klimaat en tegen verdroging (vanwege de hogere waterstand die emissies van CO₂ en methaan door inklinking van de veenbodem tegengaat), en goed voor behoud van oud cultuurlandschap. De combinatie van behoud van oud agrarisch cultuurlandschap en verbeteren van de weidevogelstand vraagt om agrarisch natuurbeheer in de vorm van extensieve veeteelt, weidevogelvriendelijk maabeleid en ander specifiek beheer. Ons ideaal is wanneer dit door

één of meer betrokken en enthousiaste agrarische ondernemers uit het gebied zelf kan worden verzorgd.

Aanbevelingen m.b.t. het plangebied

Het Milieuplatform beveelt aan om de gebiedsvisie / het bestemmingsplan voor het gebied Ruyven-Zuidpolder zo op te stellen dat het initiatief voor realisatie van een weidevogelgebied in de Zuidpolder er maximaal door ondersteund wordt. Dat betekent dat we voor de inrichting van het gebied de volgende zaken voor ogen hebben:

- Leg de ambitie voor realisatie van een weidevogelgebied in de Zuidpolder vast in de gebiedsvisie;
- Zorg voor een voldoende groot en aaneengesloten weideareaal voor het weidevogelgebied in de Zuidpolder door toepassen van ruilverkaveling. Dit kan de boeren in het gebied kansen bieden om hun bestaande bedrijfsvoering te optimaliseren (wanneer hun huidige percelen niet aaneengesloten zijn) en maakt het mogelijk het waterpeil in het weidevogelgebied hoger in te stellen dan in de omringende gebieden met intensiever agrarisch gebruik;
- Behoud en versterk rust en stilte in de Zuidpolder. Dit betekent geen fietspaden door de Zuidpolder. Wandelpaden door het weidevogelgebied zorgen ook voor ongewenste verstoring. Een beperkt aantal voetpaden door de polder is mogelijk, mits de paden in de buurt van of door het weidevogelgebied tijdens het broedseizoen (d.w.z. van 1 maart tot 1 juli) zijn afgesloten;
- Behoud of herstel karakteristieke oude landschapselementen, zoals knotwilgen;
- Sta eventuele nieuwe bebouwing, en nieuwe economische of recreatieve activiteiten in de Zuidpolder alleen toe langs de randen van het gebied. Economische activiteiten dienen passend te zijn bij de aard van het gebied, en dus kleinschalig, en dragen bij voorkeur bij aan versterking van de kernwaarden van het gebied;
- Zorg voor een zonering van het plangebied in drie gebieden met verschillende kwaliteiten: extensieve tot matig intensieve recreatie in Ruyven, beperkte extensieve recreatie in de Zuidpolder, en de Ackerdijkse plassen als afgesloten natuurgebied. Voor recreatie en recreatieve voorzieningen in het gebied Ruyven heeft de gemeenteraad duidelijke criteria aangenomen;
- Voorkom / verminder verrommeling van het agrarisch gebied. Naast terughoudendheid met vergunningen voor verrommelende activiteiten, vereist dit ook handhaving;
- Geen windmolens of velden met zonnepanelen in de Zuidpolder. Dit combineert niet met de weidevogelstelling en de ambitie om oud agrarisch cultuurlandschap te behouden;
- Weidevogels en bomen gaan ook slecht samen. Dat betekent dat in de Zuidpolder geen bossen of bomenrijen moeten worden aangelegd. In het deel Ruyven is wel extra bosaanplant mogelijk, indien dat wenselijk wordt geacht.

Aanbevelingen m.b.t. invloeden vanuit aangrenzende gebieden

Voor weidevogels is rust uitermate belangrijk. Dit betekent dat niet alleen binnen het plangebied versturende activiteiten beperkt moeten worden, maar dat ook aandacht moet worden besteed aan vermindering van storende invloeden van buiten het plangebied. Daarbij gaat het onder meer om:

- lichthinder door tuinbouw
- geluidhinder door wegen om het gebied heen
- lichthinder door verkeer op wegen om het gebied heen
- waterkwaliteit

Voor de ecologie in het gebied is goede waterkwaliteit cruciaal. Ook hier zijn er invloeden van buitenaf. Dat betreft m.n. water uit het FES-Oostlandgebied dat via de zgn. bypass door de Zuidpolder gevoerd gaat worden. Bewaking van de waterkwaliteit en goede samenwerking met het hoogheemraadschap om eventuele problemen op te lossen zijn essentieel.

Verbindingen met omringende gebieden kunnen ook positieve invloed hebben. Voor de biodiversiteit en ecologische robuustheid van het gebied is het belangrijk om te zorgen voor goede ecologische verbindingen met omliggende gebieden zoals de Groenzoom en de Ackerdijkse plassen, maar ook met de ecologische structuren in de wijken Emerald en Keijzershof. Een ecologische verbinding over of onder de A13 is zeer wenselijk. Deze is te combineren met een recreatieve verbinding over of onder de A13 tussen Midden-Delfland en Ruyven-Zuidpolder.

Aanbevelingen m.b.t. governance

Een punt, dat niet met de inrichting te maken heeft, en daardoor buiten de scope van een bestemmingsplan valt, maar dat wel bestuurlijke besluiten vergt en dus onderdeel van de visie zou moeten zijn, is het volgende:

Om natuur-inclusief agrarisch beheer van het weidevogelgebied op lange termijn volhoudbaar te maken is het nodig dat een solide business model wordt gecreëerd dat het voor agrariërs uit de polder aantrekkelijk maakt om het natuur-inclusieve beheer van het weidevogelgebied uit te gaan voeren en te integreren in hun bedrijfsvoering. Dit vereist een voldoende hoge, en voor de lange termijn gegarandeerde beheersvergoeding in combinatie met werkbare regels. De kosten voor de overheid kunnen worden beperkt als binnen die regels ook een verdienmodel mogelijk is waarmee boeren zelf opbrengsten uit het natuur-inclusief boeren kunnen genereren (denk bijv. aan streekproducten of natuur-georiënteerde recreatieve activiteiten).

Tot slot adviseert het Milieuplatform om een brede groep stakeholders te betrekken bij de ontwikkeling, inrichting en beheer van het weidevogelgebied, en mogelijk bij bredere ontwikkelingen in het plangebied. Dit zou kunnen met een klankbordgroep of gebruikersplatform zoals dat ook bestaat voor de Groenzoom. Het Milieuplatform wordt graag betrokken bij verdere ontwikkelingen.

Met vriendelijke groet,
Namens het Milieuplatform Pijnacker-Nootdorp,

Paul Clabbers

Dit document is digitaal aangemaakt en daarom niet ondertekend.